

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/98/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8718204145
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8718204145.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu: Silverside, a.s., so sídlom v Bratislave, na ul. Plynárenskej č. 7/B, IČO: 50 052 560, právne zastúpeného: AK Herceg, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Košickej č. 56, IČO: 35 890 240, proti žalovanej: Y. H., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v C., na ul. Z. č. XXXX/XX, právne zastúpenej predsedom Združenia Brániť sa oplatí - BSO, Štefanom Dutkom, nar. 12.10.1960, bývajúcim v Prešove, na ul. Potočnej č. 37, o zaplatenie sumy 104.000 eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 02.04.2019 č.k. 11Csp 89/2018 - 122 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 104.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne odo dňa 12.05.2016 do zaplatenia. Žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že dňa 20.10.2011 bola medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou uzatvorená zmluva o splátkovom úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 104.000 eur. Súčasťou zmluvy o splátkovom úvere sú aj úverové podmienky a všeobecné obchodné podmienky, čo je uvedené v zmluve o splátkovom úvere. Skutočnosť namietaná žalovanou, že nepodpísala všeobecné obchodné podmienky, sa nezakladá na pravde, nakoľko tieto podmienky boli súčasťou úverovej zmluvy. Žalovaná z poskytnutého úveru neuhradila žiadnu sumu. Svoju obranu zamerala výlučne na nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu. Žalovaná porušila zmluvné podmienky a právny predchodca žalobcu v súlade s obchodnými podmienkami zosplatnil úver a následne pohľadávku postúpil dňa 08.12.2017 žalobcovi v zmysle ustanovenia § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka. Právny predchodca žalobcu splnil všetky podmienky, ktoré mu ustanovuje § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, keď oznámil dlžníkovi, že postupuje pohľadávku a zároveň uviedol, komu túto pohľadávku postupuje. Obrana žalovanej sa považovala za nedôvodnú aj napriek tomu, že je spotrebiteľkou. Povinnosti vyplývajúce zo záväzkového vzťahu je povinná si plniť. Vo veci nebolo zistené, aby zo strany právneho predchodcu žalobcu došlo k porušeniu zmluvných podmienok, resp. k porušeniu právnych predpisov. Pokiaľ ide o samotnú zmluvu, táto nemá charakter zmluvy v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

3. S prihliadnutím na vyššie uvedené, žalobou uplatnený nárok sa považoval za dôvodný, a preto súd prvej inštancie žalobe v celom rozsahu vyhovel.

4. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Navrhla, aby odvolací súd vo veci sám rozhodol, prípadne vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ako dôvod uviedla, že začiatkom mája roku 2019 obdržala list zo dňa 02.04.2019 od žalobcu, v

ktorom žalobca oznámil žalovanej, že dňa 01.04.2019 došlo k postúpeniu pohľadávky na nového veriteľa. Právny zástupca žalobcu prítomný na pojednávaní konanom dňa 02.04.2019 túto skutočnosť z neznámych dôvodov neoznámil. Tým došlo k nesprávnemu procesnému postupu súdu v konaní, ako aj k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci.

5. Pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa, a.s., dňa 11.05.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť pohľadávky, pričom táto mimoriadna splatnosť bola pôvodným veriteľom vyhlásená z jeho vlastnej vôle. Na tento úkon nemal veriteľ oprávnenie a urobil ho úmyselne v rozpore so znením zmluvy, pretože v zmluve o splátkovom úvere a ani v zmluve o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam sa nenachádza oprávnenie na zosplatenie úveru v prípade vzniku omeškania. Podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. V zmluve sa o tomto práve o nezaplatení splátky výslovná dohoda nenachádza. Pri uzatváraní zmluvy o splátkovom úvere dňa 20.10.2011 žalovaná podpisovala iba zmluvu. Žiadne iné podmienky nepodpisovala a neboli jej predložené ani pri uzatváraní zmluvy. Nie je jej známy obsah podmienok, iba sa konštatuje, že sú súčasťou zmluvy o úvere, ktorú podpísala. Všetky tieto skutočnosti boli súdom nesprávne právne posúdené a obrana žalovanej sa považovala za nedôvodnú.

6. Žalobca navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Zdôraznil, že všetky súčasti zmluvy majú pre žalovanú rovnakú právnu záväznosť ako zmluva. Žalovaná sa v zmluve písomne vyjadrila, že sa so súčasťami zmluvy oboznámila, že s nimi súhlasí a zaväzuje sa ich dodržiavať. Z uvedeného teda vyplýva, že sú pre žalovanú všetky súčasti zmluvy dokumentmi rovnako právne záväznými ako samotná zmluva, nakoľko pri podpise zmluvy nevyjadrila svoj nesúhlas so žiadnym ich ustanovením a akceptovala ich bez akýchkoľvek výhrad. Preto banke nevyplývala žiadna povinnosť nechávať žalovanej podpisovať tieto dokumenty tvoriace súčasť zmluvy ešte aj samostatne, nakoľko si zmluvné strany zvolili iný spôsob ako sa dohodnúť na ich akceptácii a tým aj na ich právnej záväznosti.

7. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovanej je opodstatnené.

8. V danom prípade zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 08.12.2017 právny predchodca žalobcu G. G., a.s., postúpil na žalobcu pohľadávku uplatňovanú v tomto konaní. Postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti upravuje Občiansky zákonník v ust. § 524 a nasl. V prejednávanej veci postupom bola banka, a preto pri rozhodovaní sa musela zohľadniť i špeciálna úprava postúpenia pohľadávky obsiahnutá v zákone č. 483/2001 Z.z. o bankách.

9. Podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu, ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol 1 rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

10. V tomto ustanovení zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách ako špeciálny právny predpis upravoval osobitný postup pri postúpení pohľadávky inej osobe a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Zákonnými podmienkami pre takéto postúpenie boli existencia splatnej pohľadávky, písomná výzva k zaplateniu a dlžníkove omeškanie so splnením trvajúce nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

11. S existenciou tohto osobitného postupu pri postúpení pohľadávky upraveného v zákone č. 483/2001 Z.z. o bankách, sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť rozsudku.

12. Obsahové náležitosti rozsudku určuje ustanovenie § 220 CSP. Ich správnosť a úplnosť je predpokladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Či je rozhodnutie preskúmateľné alebo nie sa dá zistiť len z jeho odôvodnenia.

13. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Obdobným spôsobom náležitosti odôvodnenia rozsudku upravovalo ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 30.06.2016.

14. Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ustanovenie § 220 ods. 2 CSP dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje stranám sporu posúdiť ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa správal pri svojom rozhodovaní o veci samej.

15. Vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa strane sporu odníma možnosť v odvolacom konaní riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy, nakoľko je problematické zaujímať stanoviská k nezrozumiteľnému alebo nedostatočne zdôvodnenému rozhodnutiu.

16. Nesprávnym je i záver, podľa ktorého k zosplateniu úveru došlo v súlade s obchodnými podmienkami tvoriacimi súčasť úverovej zmluvy. Možnosť veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky je upravená v ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

17. Plnenie v splátkach, vrátane podmienky, že nedodržaním splatnosti jednotlivých splátok nastáva splatnosť celej pohľadávky, má byť dojednané priamo v zmluve, a preto nepostačuje len odkaz na veriteľom vopred jednostranne pripravené a dlžníkom nepodpísané obchodné podmienky poskytnutia úveru. Bez takejto dohody obsiahnutej priamo v zmluve veriteľ právo vyplývajúce z ust. § 565 Občianskeho zákonníka nemá.

18. Keďže vydanie nepreskúmateľného rozhodnutia je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené žalovanej, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd preto postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

19. Po vrátení spisu bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne zaoberať sa dôvodnosťou uplatneného nároku a otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého strana sporu je subjektom práva (povinnosti), ktoré je predmetom konania. Pri nesplnení podmienok podľa ust. § 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt išlo by o postúpenie v rozpore

so zákonom, a to zákonom o bankách, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle ust. § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka.

20. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) v novom rozhodnutí rozhodne o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

21. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).